

Wmo-werkplaats Groningen Drenthe

Hanzehogeschool Groningen
University of Applied Sciences

gemeente Tynaarlo

Gemeente
Menterwolde

Wmo: omslag in het denken

Met de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) vindt in de sector Zorg en Welzijn een ommekeer in het denken plaats. Voorheen draaide het om zorgen voor de burger die daar recht op had. Nu staat de eigen verantwoordelijkheid van de burger voor zijn zelfredzaamheid en participatie in de samenleving voorop. Uitgangspunt is de eigen kracht van de burger. Maatschappelijke ondersteuning en zorg richt zich op het stimuleren en versterken van die eigen kracht. Niet alleen die van burger/cliënt zelf, maar ook van zijn informele sociale netwerk. Wat kan men in eigen kring aan ondersteuning genereren? Pas daarna komt de dienstverlening van de professionals. Dit alles niet alleen om geld te besparen in de AWBZ, maar ook om mensen in hun zelfstandigheid te versterken. Vergroten van de sociale samenhang, de civil society is daarbij een belangrijk aspect. Een goed functionerende civil society heeft meer te bieden aan sociale steun en netwerken.

Wmo-werkplaats Groningen Drenthe

In deze Wmo-werkplaats werken het Lectoraat Rehabilitatie van de Hanzehogeschool Groningen, gemeenten en instellingen samen. De samenwerking richt zich op onderzoek, praktijkontwikkeling en opleiding op het terrein van zorg en welzijn en specifiek op het terrein van zorg in en door de gemeenschap. De werkplaats ontwikkelt en monitort vijf innovatieve Wmo-praktijken die de genoemde gemeenten en instellingen nemen deel in de werkplaats. Lokaal wordt intensief samengewerkt met diverse andere instellingen:

- Methodisch gebruikmaken van de hulpbronnen in het sociale netwerk. (gemeente Menterwolde, Community Support).
- Woon-, werk- en leerprogramma voor jongeren met (dreigende) meervoudige problematiek (Groningen stad, St. Huis).
- Activerend huisbezoek aan senioren, mensen met een psychiatrische achtergrond en mensen met een verstandelijke beperking, die in de wijk wonen (Groningen stad, MJD).
- Vergroten participatie van mensen met verstandelijke beperking en psychische problematiek in de lokale (dorps)samenleving enerzijds en tegelijkertijd versterken van de leefbaarheid anderzijds (gemeente Midden-Drenthe, GGZ en Welzijn Midden-Drenthe).
- Versterken van de participatie van mensen met verstandelijke en psychiatrische beperking door het opzetten van een aantal activiteiten op het terrein van vrijwilligerswerk en arbeid (gemeente Tynaarlo, Promens Care hoofdvoerder en een aantal andere instellingen).

WAT IS EIGENLIJK EEN WMO-PRAKTIJK?

Een Wmo-praktijk is een sociale interventie, gericht op het veranderen van het gedrag van burgers en het beïnvloeden van hun omstandigheden, met als doel de kwaliteit van het leven of het samenleven te vergroten. Deze interventie valt onder de reikwijdte van de Wmo zoals beschreven in de prestatievelen. Overall doel van de Wmo-praktijk is het bevorderen c.q. ondersteunen van de maatschappelijke participatie van de betreffende groep burgers.

De Wmo-praktijk kent een duidelijk omschreven doel en beoogd resultaat en een aanpak hoe dit te bereiken. De doelgroep is benoemd. In de aanpak is de Wmo-doelstelling terug te vinden. In de Wmo-aanpak wordt volgens onderstaande methode gewerkt:

1. Versterken van eigen kracht en verantwoordelijkheid
2. Bevorderen van het gebruik maken van het eigen informele netwerk van de burger en het ondersteunen van dat netwerk
3. Aanbieden van zorg- en dienstverlening.

Andersom is het ook belangrijk de sociale cohesie en naoberschap te stimuleren. Een sterke civil society is beter in staat de eigen burgers te helpen en te stimuleren om als volwaardige burger te functioneren.

Inhoudelijke focus

De nadruk ligt op ondersteunen en stimuleren van mensen met psychische en/of psychosociale problematiek bij hun maatschappelijke participatie.

Een paar aspecten daarbij:

- Cliënt-/burgerparticipatie.
- Uitgaan en ondersteuning van eigen kracht, eigen regie en benutten eigen sociaal netwerk.
- Ondersteuning bij het maken van keuzen of het (zelf) oplossen van problemen en eigen regie daarbij.
- Betrekken en benutten van de ervaringsdeskundigheid van de doelgroep.
- Bevorderen van maatschappelijke participatie en zelfstandig functioneren, door o.a. stigtabestrijding in wijk en dorp en gebruik maken van algemene wijk- en dorpsvoorzieningen, kwartiermaken.
- Verlenen van voorzieningen, zoals begeleiding bij zelfstandig wonen, dagbesteding, algemeen maatschappelijk werk en psychosociale hulpverlening (zoals rehabilitatie), gericht op behoud van het zelfstandig functioneren en deelname aan het maatschappelijk verkeer. De focus ligt daarbij op wijkgerichte samenwerking tussen professionals van verschillende achtergronden (zorg, welzijn), tussen professionals en de gemeente en tussen professionals, gemeente, cliënten en burgers.
- De vormgeving van de lokale en regionale bestuurlijke relaties tussen enerzijds gemeenten en anderzijds instellingen en vrijwilligersorganisaties, vanuit het Wmo streven tot innovatie van de besturing te komen.

Wat gaan we doen

- Beschrijving van de Wmo-praktijken (2009, begin 2010).
- Ontwikkelen, volgen en monitoring van de Wmo-praktijken (2010, begin 2011).
- Evaluatie van de Wmo-praktijk. Vertaling van de ervaringen en wensen uit de Wmo-praktijk naar vereiste competenties voor een goede uitvoering van de betreffende interventies (2011).
- Opzetten van onderwijsmateriaal en onderwijsmodulen. Definitieve beschrijving van de Wmo-praktijk en de daarin uitgevoerde sociale interventies en methoden. De resultaten van de evaluatie worden benut voor bijstelling en aanvulling van de eerste beschrijving (2011/2012).
- Uitvoering van scholingsmodules in het werkveld. Opname van de scholingsmodules in de curricula van de initiële opleiding (2012).

Wie doet wat

De lokale instellingen zorgen voor de ontwikkeling en uitvoering van de Wmo-praktijken. De betrokken gemeenten voeren de lokale regie vanuit hun Wmo-beleidsplan en zijn lokaal vaak de opdrachtgever voor de betrokken instellingen. Onderzoekers van het lectoraat Rehabilitatie van de Hanzehogeschool Groningen doen de beschrijving, monitoring en evaluatie van de Wmo-praktijken. De lector is projectleider en stuurt inhoudelijk aan. Een adviseur van STAMM CMO Drenthe is projectcoördinator en begeleidt de onderzoekers van het lectoraat. De onderzoekers, de lokale projectleiders van de Wmo-praktijken en de betrokken gemeenteambtenaren werken met elkaar samen in lokale praktijkteams. Alle deelnemende gemeenten en lokale instellingen zijn lid van de Werkplaatsraad, die de grote lijnen van de Wmo-werkplaats uitzet.

CONTACT

Karola Nap
lectoraat Rehabilitatie Hanzehogeschool
Tel. (050) 595 33 77
Email j.k.nap@pl.hanze.nl